

Γνωμοδότηση για την τέταρτη ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των Διαρθρωτικών Ταμείων — 1992

(94/C 195/06)

Στις 29 Νοεμβρίου 1993, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την τέταρτη ετήσια έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των Διαρθρωτικών Ταμείων — 1992.

Το τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης, χωροταξίας και πολεοδομίας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 19 Απριλίου 1994 με βάση την έκθεση του εισηγητή κ. Little.

Κατά την 315η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 1994), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Επιτροπή υπέβαλε την τέταρτη Ετήσια Έκθεση της όπως απαιτείται από τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 2058/88 (άρθρο 16) και (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 (άρθρο 31).

1.2. Στην περίοδο που επακολούθησε τη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων το 1988, η Επιτροπή έχει υποβάλει τρεις ετήσιες εκθέσεις και έναν «Ενδιάμεσο Απολογισμό» [έγγρ. COM(92) 84 της 18ης Μαρτίου 1992] για τις οποίες η ΟΚΕ έχει καταρτίσει γνωμοδοτήσεις.

1.3. Η Έκθεση της Επιτροπής για το 1992 ακολουθεί το γενικό διάγραμμα που έχει καθορισθεί, παράλληλα όμως είναι σε θέση, με την πάροδο του χρόνου, να εξετάσει πληρέστερα την εκτίμηση των επιπτώσεων που έχουν οι δραστηριότητες των Διαρθρωτικών Ταμείων. Σε γενικές γραμμές, από την άποψη των τύπων ενίσχυσης που εγκρίθηκαν και των πιστώσεων του προϋπολογισμού που χορηγήθηκαν, δίνεται λιγότερη έμφαση στην εφαρμογή η οποία επίσης εξετάζεται με λιγότερες λεπτομέρειες σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκθέσεις, πράγμα που αντανάκλα την ικανοποιητική πρόοδο που έχει συντελεσθεί στα τέλη του προτελευταίου έτους της περιόδου προγραμματισμού.

2. Η εφαρμογή της μεταρρύθμισης το 1992

Ορισμένες πλευρές της εφαρμογής το 1992, όπως περιγράφονται στην έκθεση της Επιτροπής, παρουσιάζονται συνοπτικά στα ακόλουθα υποκεφάλαια.

2.1. Χρηματοδοτικές πτυχές

Το ποσό των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων που αποφασίστηκε στη διάρκεια του 1992 ανήλθε σε 16 925 εκατομμύρια Ecu για τους στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων που καθορίστηκαν το 1988, συν 1 046 εκατομμύρια Ecu για τα νέα γερμανικά ομόσπονδα κράτη. Σύμφωνα με τον «κανονισμό-πλαίσιο» του 1988, οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων πρέπει να έχουν διπλασιαστεί σε πραγματικές τιμές έως το 1993 σε σύγκριση με το 1987 και αυτό έχει πράγματι προγραμματιστεί.

Οι πιστώσεις πληρωμών για τα νέα γερμανικά ομόσπονδα κράτη ανήλθαν σε 15 816 εκατομμύρια Ecu. Μετά τα πρώτα τέσσερα έτη της περιόδου προγραμματισμού 1989-93, έχει εκτελεσθεί κάτι περισσότερο από τα τρία τέταρτα του συνολι-

κού επιπέδου δαπανών για την πενταετή περίοδο το οποίο προτείνεται στα ΚΠΣ. Αυτός ο συντελεστής δαπανών είναι επίσης ευθυγραμμισμένος με τον Κανονισμό-πλαίσιο του 1988.

2.1.1. Στόχος 1

Οι χώρες και οι περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο 1 ενεργοποιήθηκαν έτσι ώστε να καταστεί δυνατό να απορροφηθεί όλη η ενίσχυση που χορηγήθηκε και διατέθηκε αρχικά: υποβλήθηκαν και συνεπώς υιοθετήθηκαν τα τελευταία επιχειρησιακά προγράμματα και παράλληλα έγιναν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στα χρονοδιαγράμματα. Ωστόσο, παραμένουν προβλήματα στην Ιταλία στην οποία η εφαρμογή των ΚΠΣ συνάντησε δυσκολίες και το 1992, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις πληρωμές.

Τα πρόσθετα προγράμματα που υιοθετήθηκαν το 1991 για τα νέα γερμανικά ομόσπονδα κράτη και το Ανατολικό Βερολίνο στο μεγαλύτερο τμήμα τους εξελίχθηκαν ομαλά. Πράγματι, η κλίμακα των αιτήσεων για ενίσχυση οδήγησε στο να προωθηθούν για το 1992 οι πληρωμές που είχαν προγραμματιστεί για τα επόμενα έτη.

Η επιδιωκόμενη πρόοδος που θεσπίστηκε στον Κανονισμό-πλαίσιο του 1988, να διπλασιαστούν ως το 1992 σε πραγματικούς όρους οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων του στόχου 1 του 1987, επιτεύχθηκε με κάθε άνεση.

2.1.2. Στόχος 2

Για τις ενέργειες που εγκρίθηκαν στη διάρκεια της πρώτης φάσεως προγραμματισμού (1989-1991), το επίπεδο των αναλήψεων υποχρεώσεων πλησίασε το 100% στις 31 Δεκεμβρίου 1992 και οι περισσότερες από τις σχετικές τελικές πληρωμές αναμένονταν να υλοποιηθούν στη διάρκεια του 1993.

Όσον αφορά τα ΚΠΣ που υιοθετήθηκαν για τη δεύτερη φάση προγραμματισμού, τα περισσότερα από τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα είχαν υποβληθεί από τα κράτη μέλη έως τις αρχές του 1992. Οι πιστώσεις υποχρεώσεων εκτελέστηκαν στη διάρκεια αυτού του έτους έως το ποσό των 1 620 εκατομμυρίων Ecu, που αντιπροσωπεύει το 49% της ενίσχυσης που έχει προγραμματιστεί στα πλαίσια των ΚΠΣ για τη διετή φάση.

2.1.3. Στόχοι 3 και 4

Έως τα τέλη του 1992, είχε ολοκληρωθεί η εφαρμογή των ΚΠΣ για την πρώτη φάση (1990-1992) από την άποψη των δεσμεύσεων πληρωμής.

Εννέα ΚΠΣ για το 1993 είχαν θεσπιστεί στις 6 Νοεμβρίου 1992 σχετικά με τους στόχους 3 και 4 σε περιοχές εκτός των περιφερειών του στόχου 1. Τα νέα ΚΠΣ που περιλαμβάνουν ενίσχυση ποσού 2,1 εκατομμυρίων Ecu, έχουν τις ίδιες προτεραιότητες με τα προηγούμενα αλλά παράλληλα καθιερώνουν μεγαλύτερη ευελιξία για να καλύψουν τα άτομα που είναι άνεργα λιγότερο από 12 μήνες.

2.1.4. Στόχος 5(α)

Τα μέτρα στα πλαίσια του στόχου 5(α) δεν παρουσίασαν σημαντικές μεταβολές το 1992. Τα επιδόματα αντιστάθμισης που συνδέονται με την αποτελεσματικότητα των γεωργικών διαρθρώσεων συνέχισαν να αποτελούν το μεγαλύτερο μερίδιο των παρεχόμενων ενισχύσεων.

2.1.5. Στόχος 5(β)

Τα τελικά εφτά επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίθηκαν το 1992. Στα πλαίσια των 73 προγραμμάτων που εγκρίθηκαν τελικά, για την περίοδο 1989-93 διατίθεται κοινοτική ενίσχυση που ανέρχεται σε 2 607 εκατομμύρια Ecu (σε τιμές 1989). Ο συντελεστής εφαρμογής του προγράμματος επιταχύνθηκε στη διάρκεια του έτους αλλά παραμένει διαφορετικός στην κάθε περιφέρεια.

2.1.6. Κοινοτικές πρωτοβουλίες

Οι επιχειρησιακές φάσεις των δώδεκα κοινοτικών πρωτοβουλιών που υιοθετήθηκαν το 1990 και το 1991 είχαν προωθηθεί στο σύνολό τους ως το Δεκέμβριο του 1992. Το Μάιο του 1992 υιοθετήθηκε η νέα πρωτοβουλία «Retex», που επιδιώκει να επιταχύνει τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων στις περιφέρειες που εξαρτώνται υπέρμετρα από την κλωστοϋφαντουργία και τη βιομηχανία ρουχισμού. Στη διάρκεια του 1992 για τις πρωτοβουλίες αυτές αναλήφθηκαν υποχρεώσεις για δαπάνες 1 970 εκατομμυρίων Ecu.

2.2. Η εφαρμογή των αρχών της μεταρρύθμισης του 1988

Οι προηγούμενες εκθέσεις της Επιτροπής παρουσίαζαν μία γενικά θετική εικόνα της εφαρμογής των αρχών προγραμματισμού, της συγκέντρωσης και της εταιρικής σχέσης, ενώ, αντιθέτως, η επαλήθευση των αρχών της προσθετικότητας αποδείχθηκε ότι αποτελεί δύσκολη αποστολή. Η Επιτροπή δηλώνει ότι δεν υπάρχουν νέα στοιχεία το 1992 που να υποδεικνύουν αλλαγή αυτής της εκτίμησης.

2.3. Η αξιολόγηση των επιπτώσεων της κοινοτικής ενίσχυσης

Οι μέθοδοι αξιολόγησης των επιπτώσεων που έχουν οι παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων αναπτύχθηκαν σημαντικά στη διάρκεια του 1992, ειδικότερα με τη χρησιμοποίηση θεματικών αξιολογήσεων, οι οποίες περιγράφονται με αρκε-

τές λεπτομέρειες στην έκθεση. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι η ποιότητα των αποτελεσμάτων, από την άποψη των επιπτώσεων που έχουν οι κοινοτικές παρεμβάσεις, δεν ανταποκρίνεται πάντοτε στις προσδοκίες, τονίζει όμως ότι η θεματική αξιολόγηση συνέβαλε στον προσανατολισμό των μελλοντικών προτεραιοτήτων για τις παρεμβάσεις.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Συνολική εκτίμηση

Η ΟΚΕ επικροτεί την έκθεση της Επιτροπής η οποία περιέχει εκτεταμένες παρατηρήσεις καθώς και χρήσιμα στοιχεία για την εφαρμογή των επιχειρήσεων εφαρμογής των Διαρθρωτικών Ταμείων στη διάρκεια του 1992 και για τη συσσωρευτική θέση μετά τη μεταρρύθμιση του 1988.

Η ΟΚΕ σημειώνει με ικανοποίηση ότι οι χρηματοδοτικές πτυχές των επιχειρήσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων έχουν τεθεί υπό εξέταση και αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί προς την κατεύθυνση της εφαρμογής των αρχών της μεταρρύθμισης του 1988.

3.2. Η χρονική στιγμή που υποβάλλεται η έκθεση

Ύστερα από την πρόσφατη σημαντική αναθεώρηση των Διαρθρωτικών Ταμείων, τον Ιούλιο του 1993 ελήφθησαν σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το νομικό και διοικητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα δράσουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία στην περίοδο 1994-1999. Η ΟΚΕ σημειώνει με λύπη ότι η έκθεση 1992 δεν είχε υποβληθεί εγκαίρως για εξέταση πριν υιοθετηθούν και αρχίσουν να ισχύουν οι νέοι κανονισμοί των Διαρθρωτικών Ταμείων.

3.3. Προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της ΟΚΕ

Σημειώνεται με ικανοποίηση ότι ορισμένα από τα σημεία που θίχτηκαν από την ΟΚΕ στη γνωμοδότησή της για την Έκθεση 1991 (Εισηγητής: ο κ. Quevedo Rojo)⁽¹⁾ έγιναν δεκτά από την Επιτροπή. Ωστόσο, η ΟΚΕ εκφράζει τη δυσανεμία της για την απάντηση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων: περισσότερα για το θέμα αυτό στο σημείο 4.1.

3.4. Υποδείξεις για την έκθεση 1993

3.4.1. Η έκθεση της Επιτροπής για το 1993, τελευταίο έτος της πρώτης φάσης μετά τη μεταρρύθμιση του 1988, παρέχει την ευκαιρία να εξεταστεί το ζήτημα των επιπτώσεων που θα έχουν οι προηγούμενες εμπειρίες στην περίοδο μετά το 1994. Με αυτή την προοπτική στο μυαλό και με επίγνωση των αναθεωρημένων κανονισμών που ισχύουν τώρα, η ΟΚΕ υποδεικνύει ότι η έκθεση για το τελευταίο έτος πρέπει να έχει κεφάλαια που επιχειρούν να εξετάσουν από κοινού ζητήματα όπως:

— ο βαθμός συντονισμού που έχει επιτευχθεί ανάμεσα στις περιφερειακές πολιτικές των μεμονωμένων κρατών μελών και τις περιφερειακές πολιτικές της Κοινότητας, που να περιλαμβάνουν για παράδειγμα πληροφορίες για το βαθμό σύγκλισης των γεωγραφικών περιοχών που έχουν θεωρη-

(¹) ΕΕ αριθ. C 161 της 14. 6. 1993, σσ. 46-50.

θεί ως επιλέξιμες για περιφερειακή υποστήριξη από το κάθε κράτος μέλος και από τα κοινοτικά ταμεία,

- τη σχέση των περιφερειακών πολιτικών της Κοινότητας με άλλες κοινοτικές πολιτικές: αναφορά στο γενικότερο αντίκτυπό τους στην οικονομική και κοινωνική συνοχή γίνεται στο τμήμα 4.4,
- τις περιβαλλοντικές συνέπειες που έχουν οι πολιτικές των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα αυτά θα επιτρέψουν στην ΟΚΕ καθώς και σε άλλους να επανεξετάσουν αυτά τα θέματα με περισσότερες λεπτομέρειες όπως έγινε και για άλλα θέματα, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή των αρχών της μεταρρύθμισης που εξετάζεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ της Έκθεσης του 1992.

3.4.2. Τονίζεται ότι η ενσωμάτωση κεφαλαίων που ασχολούνται με τα θέματα που αφορούν το κάθε ζήτημα δεν πρέπει να γίνει εις βάρος των τμημάτων της έκθεσης που αφορούν την αξιολόγηση των επιπτώσεων και με την προσθετικότητα, θέματα που θεωρούνται και τα δύο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Αυτή η πρόταση κρίνεται ότι δεν έρχεται σε σύγκριση με τη δεδηλωμένη επιθυμία της Επιτροπής να πετύχει μία ορισμένη συντόμηση της έκθεσης, προσδοκία που υποστηρίζεται και από την ΟΚΕ.

3.4.3. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την αρχική θετική ανταπόκριση της Επιτροπής στην πρότασή της να συμμετάσχει στο διάλογο με την Επιτροπή για τη διάρθρωση και την παρουσίαση των μελλοντικών εκθέσεων.

3.4.4. Μερικά από τα άλλα σημεία που εξετάζονται λεπτομερέστερα στο κεφάλαιο 4 έχουν επίσης επιπτώσεις στην Έκθεση για το 1993 καθώς και στις μελλοντικές εκθέσεις.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Η εταιρική σχέση και η συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων

4.1.1. Αρκετά χρόνια τώρα η ΟΚΕ επιστά την προσοχή στον εποικοδομητικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσουν οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι σε όλες τις πτυχές των επιχειρήσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η ΟΚΕ εκφράζει την απογοήτευσή της για τη συντομία της έκθεσης ως προς το κεφάλαιο αυτό (κεφάλαιο 3.3) ιδιαίτερα στο φως του ειδικού αιτήματος που περιέχεται στη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την προηγούμενη έκθεση⁽¹⁾ να γίνει δηλαδή αξιολόγηση της πραγματικής συμμετοχής των κοινωνικο-οικονομικών εταίρων από το 1989 στα διάφορα κράτη μέλη. Η αξιολόγηση αυτή, έγινε στην πραγματικότητα, εξ ονόματος της ίδιας της ΟΚΕ, και περιγράφεται σε πρόσφατη γνωμοδότηση⁽²⁾. Μολονότι είναι χρήσιμη, αυτή η αξιολόγηση δεν μπορεί να υποκαταστήσει μια ανεξάρτητη και πιο συνολική εξέταση που μπορεί να πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή.

4.1.2. Πρόσφατα η ΟΚΕ κατήρτισε γνωμοδότηση πρωτοβουλίας (Εισηγητής: ο κ. Masucci)⁽²⁾ για το ευρύτερο θέμα της συμμετοχής στην κοινοτική περιφερειακή πολιτική.

Εκτός από το ό,τι αναπτύσσει, εκτεταμένα κάπως, τη θετική συμβολή που μπορεί να προσφέρουν οι ομάδες οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων, η γνωμοδότηση καθιστά σαφές επίσης ότι δεν επιδιώκουν να σφετερισθούν τις εξουσίες λήψεως αποφάσεων των εκλεγμένων οργάνων.

4.1.3. Η μελλοντική συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων στα πλαίσια της «εταιρικής σχέσης» που είναι υπεύθυνη για τις επιχειρήσεις των Κοινοτικών Διαρθρωτικών Ταμείων περιγράφεται στο άρθρο 4 του νέου κανονισμού Πλαίσιο (ΕΟΚ αριθ. 2081/93). Είναι σαφές ότι η εταιρική σχέση πρέπει να καλύπτει την προετοιμασία των κοινοτικών πλαισίων στήριξης όπως επίσης την εκτίμηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιχειρήσεων. Η διατύπωση του άρθρου 4 αντιπροσωπεύει ένα συμβιβασμό που επιτεύχθηκε από το Συμβούλιο στη σχετική πρόταση της Επιτροπής και ο οποίος είναι πιο ρητός και πλησιέστερος στην επιθυμία που είχε εκφραστεί προηγούμενα από την ΟΚΕ.

4.1.4. Η οριστική διατύπωση του άρθρου 4, ερμηνεύεται ωστόσο από την ΟΚΕ⁽²⁾ ότι καθιστά υποχρεωτική τη συμμετοχή των κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων στα πλαίσια των στενών διαβουλεύσεων της εταιρικής σχέσης, έστω και «εντός των πλαισίων των εθνικών κανόνων και συνηθειών του κάθε κράτους μέλους». Η ΟΚΕ έχοντας επιστήσει την προσοχή στη σημερινή μη ικανοποιητική κατάσταση σε όλη την Κοινότητα εξέφρασε την ικανοποίησή της για το νέο άρθρο 4⁽²⁾. Ωστόσο, αυτή τη στιγμή δεν είναι γνωστό με ποιο τρόπο θα εφαρμοσθούν σε όλα τα κράτη μέλη οι νέοι κανόνες και οι πρώτες ενδείξεις είναι ότι τουλάχιστον σε ένα κράτος μέλος (Ιρλανδία) η έκταση της συμμετοχής φαίνεται να έχει μειωθεί στα πλαίσια των νέων διευθετήσεων. Καλείται επίσης η Επιτροπή να εστιάσει την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για την εταιρική σχέση.

4.1.5. Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας αυτής της γνωμοδότησης, η ομάδα μελέτης επισκέφτηκε τη Σκωτία και μπόρεσε να αποκτήσει γνώση από πρώτο χέρι για τις επιχειρήσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων στην περιφέρεια αυτή που συμπεριλαμβάνουν τη μορφή των διευθετήσεων για την εταιρική σχέση. Στη διάρκεια των συζητήσεων που έγιναν, επιβεβαιώθηκε ότι οι διευθετήσεις για την εμπορική σχέση που εφαρμόζονταν στην περίοδο προγραμματισμού 1989-1993 αφορούσαν κυρίως την επιλογή των σχεδίων και την εφαρμογή. Αναγνωρίστηκε από όλα τα μέρη ότι οι διευθετήσεις αυτές ήταν υπέρμετρα γραφειοκρατικές και δύσχρηστες.

Από τις κατευθείαν συζητήσεις με εκπροσώπους της κεντρικής κυβέρνησης έγινε σαφές ότι η κυβέρνηση του ΗΒ δεν προτίθεται να ορίσει, ως επίσημους «εταίρους», ούτε τις εργοδοτικές οργανώσεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ούτε τα συνδικάτα γενικότερα, δηλαδή δεν θα κληθούν να συμμετάσχουν στις ομάδες εργασίας για τα νέα ΚΠΣ. Έγινε κατανοητό ότι αυτή είναι η άποψη της κυβέρνησης του ΗΒ, δηλαδή ότι η λεπτομερής εργασία των διαφόρων επιτροπών απαιτεί η εκπροσώπηση να προέρχεται από τις υπηρεσίες εκτέλεσης οι οποίες διαθέτουν την κατάλληλη λεπτομερή γνώση και την εμπειρία της οικονομικής ανάπτυξης στις διάφορες επιμέρους περιοχές (θα υπάρξουν στη νέα φάση 7 ΚΠΣ μόνο για τη Σκωτία). Από την άλλη μεριά, έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση του ΗΒ άρχισε ήδη συζητήσεις με τις εθνικές/περιφερειακές εργοδοτικές οργανώσεις και τα συνδικάτα στα πλαίσια μιας ευρύτερης άτυπης εταιρικής διευθέτησης για τις διάφορες πτυχές μιας επιχείρησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και ειδικότερα για αυτό το σημείο του κύκλου, δηλαδή την προετοι-

(1) ΕΕ αριθ. C 161 της 14. 6. 1993, σσ. 46-50.

(2) ΕΕ αριθ. C 127 της 7. 5. 1994.

μασία των νέων περιφερειακών προγραμμάτων. Οι νέες διευθετήσεις αντιπροσωπεύουν μία σημαντική πρόοδο σε σχέση με την προηγούμενη πρακτική όσον αφορά τη θέσπιση μιας διαδικασίας που μπορεί πράγματι να είναι κατάλληλη για τις διαβουλεύσεις σχετικά με στρατηγικά ζητήματα καθώς και για την εποπτεία. Ωστόσο, κατά την άποψη της ΟΚΕ, αυτές οι ευρύτερες διευθετήσεις δεν καλύπτουν όλο το φάσμα της συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 4 και οι επιτροπές επίσημης εταιρικής σχέσης δεν έχουν την απαραίτητη ανεξαρτησία.

4.1.6. Η ΟΚΕ καλεί επίσης την Επιτροπή να προβεί σε επαρκέστερη επεξήγηση της έννοιας της εταιρικής σχέσης και να συμπεριλάβει στις ετήσιες εκθέσεις, αμέσως μόλις αυτό είναι εφικτό, περιγραφή του τρόπου εφαρμογής της εταιρικής σχέσης σε κάθε κράτος μέλος καθώς και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του νέου άρθρου 4.

4.2. Προσθετικότητα

4.2.1. Στα πλαίσια του κανονισμού για το συντονισμό, όπως αυτός τροποποιήθηκε τον Ιούλιο του 1993, οι κανόνες για τον καθορισμό της προσθετικότητας αναθεωρήθηκαν με την ελπίδα ότι τα πρακτικά προβλήματα της επαλήθευσης θα μειωθούν. Ειδικά ωφέλιμες είναι οι απαιτήσεις ότι οι διευθετήσεις για την επαλήθευση θα συμφωνηθούν και παράλληλα ότι θα χορηγηθούν τα βασικά χρηματοδοτικά δαπάνια από τα κράτη μέλη πριν να θεσπισθεί οποιοδήποτε Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

4.2.2. Η αρχή της προσθετικότητας είναι ζωτική προϋπόθεση για την επιτυχία των μέτρων των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι έχει ζωτική σημασία να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον κανόνα που θεσπίστηκε στους κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρήσουν τις δημόσιες διαρθρωτικές δαπάνες τους στο σύνολο της ενδιαφερόμενης περιοχής, στα ίδια επίπεδα με της προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού. Επιπλέον, πρέπει να υπάρξει φροντίδα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι προτεραιότητες των Διαρθρωτικών Ταμείων ανταποκρίνονται σε γενικές γραμμές στις διαρθρωτικές δαπάνες κάθε κράτους μέλους.

4.2.3. Αποδεχόμενη τις διευθετήσεις που θα εφαρμοστούν στο μέλλον η ΟΚΕ έχει εμπιστοσύνη ότι δεν θα παραγνωριστεί η περασμένη περίοδος και ότι η συνεργασία που παρέχεται τώρα από τα κράτη μέλη θα οδηγήσει στην επίτευξη ικανοποιητικής επαλήθευσης σε όλες τις περιπτώσεις.

4.3. Συγκέντρωση

Η ΟΚΕ έχει σταθερά υποστηρίξει την αρχή της συγκέντρωσης των πόρων στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του 1988 και, πιο πρόσφατα, στα πλαίσια των νέων κανονισμών για τα Διαρθρωτικά Ταμεία καθώς και άλλων πρωτοβουλιών. Λόγω της σημασίας αυτού του σκέλους, θεωρείται ανεπαρκής η τόσο σύντομη αντιμετώπισή του από την Επιτροπή στην Έκθεση του 1992. Θα ήταν ενδιαφέρον για παράδειγμα να γνωρίζει κανείς εάν η συγκέντρωση καθώς και άλλες αρχές εξακολουθούν να ισχύουν εάν η παρεχόμενη υποστήριξη αλλάζει περνώντας από το ένα μέτρο στο άλλο σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

4.4. Αξιολόγηση του αντίκτυπου των επιχειρήσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων

Το εκτεταμένο τμήμα της έκθεσης (κεφάλαιο III.2) που περιγράφει την αξιολόγηση των επιπτώσεων που είχαν οι κοινοτικές παρεμβάσεις σχολιάζεται από την ΟΚΕ. Λόγω της αδυναμίας να εκφραστούν ποσοτικά τα αποτελέσματα σε καθαρά οικονομικούς όρους, τα παραδείγματα θεματικών αξιολογήσεων και άλλων τεχνικών εκτιμήσεων είναι σίγουρα χρήσιμα για την απεικόνιση των αποτελεσμάτων. Η ΟΚΕ ενθαρρύνει την Επιτροπή να επιχειρήσει νέες μελέτες ώστε ο αντίκτυπος να απεικονισθεί σε ευρύτερο φάσμα. Μακροπρόθεσμα, η πιο πειστική μαρτυρία για τον αντίκτυπο των επιχειρήσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι η εξάλειψη της ανάγκης για αυτή τη μορφή ενίσχυσης.

4.5. Ο αντίκτυπος των άλλων πολιτικών

4.5.1. Η ΟΚΕ με μεγάλη ικανοποίησή της σημειώνει ότι στα πλαίσια του νέου κανονισμού για το συντονισμό και σύμφωνα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ η Επιτροπή υποχρεώνεται να υποβάλλει κάθε τρία χρόνια έκθεση για την πρόοδο που έχει συντελεστεί ως προς το θεμελιώδες στόχο των Διαρθρωτικών Ταμείων, την ενίσχυση, δηλαδή, της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Κοινότητα. Η Έκθεση οφείλει να εξετάζει τη συμβολή των Διαρθρωτικών Ταμείων και να συνοδεύεται από τις κατάλληλες προτάσεις σχετικά με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές που επηρεάζουν τη συνοχή. Η ΟΚΕ έχει την πεποίθηση ότι την κατάλληλη στιγμή θα ζητηθεί η γνωμοδότησή της για τη νέα έκθεση.

4.5.2. Όπως η ΟΚΕ είχε δηλώσει ήδη η περιφερειακή πολιτική μπορεί να επικεντρώνεται στην περιφερειακή ανάπτυξη, η περιφερειακή ανάπτυξη όμως δεν εξαρτάται μόνο από την περιφερειακή πολιτική. Έτσι αυτή η πρωτοβουλία ικανοποιεί ένα πολυδιατυπωμένο αίτημα και συνεπώς γίνεται θερμά δεκτή.

4.6. Ο αντίκτυπος στις περιφέρειες στο εσωτερικό των κρατών μελών

4.6.1. Η ΟΚΕ προηγούμενα είχε επιστήσει την προσοχή στο αυξανόμενο οικονομικό χάσμα μεταξύ των περιφερειών στο εσωτερικό των κρατών μελών και εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι η έκθεση δεν παρέχει ενδείξεις σχετικά με το αν η κατάσταση έχει βελτιωθεί ως αποτέλεσμα της κοινοτικής πολιτικής ή έχει επιδεινωθεί περισσότερο.

4.6.2. Τόσο στην περίπτωση βελτίωσης όσο και στην περίπτωση επιδείνωσης, ο βαθμός συντονισμού των κοινοτικών πολιτικών με τις κρατικές περιφερειακές και άλλες πολιτικές μπορεί να αποτελεί σημαντικό παράγοντα, η πληροφόρηση όμως αυτή δεν παρέχεται στην έκθεση. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προμηθεύσει στοιχεία για τον περιφερειακό αντίκτυπο στο εσωτερικό των κρατών μελών που έχουν οι κοινοτικές δαπάνες στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής. Η σύγκριση της διάρθρωσης αυτών των δαπανών με την αντίστοιχη σε κάθε κράτος μέλος θα είναι ακόμα πιο χρήσιμη.

4.7. Απορρόφηση της ενίσχυσης για επενδύσεις στα πλαίσια του στόχου 5(α)

4.7.1. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι η προώθηση αντισταθμιστικών επιδομάτων στους γεωργούς των λιγότερο ευνοημένων περιοχών συνεχίζει να αποτελεί το σημαντικότερο μέτρο του στόχου 5(α) από χρηματοδοτική άποψη.

4.7.2. Η περιορισμένη απορρόφηση της ενίσχυσης για επενδύσεις φαίνεται ότι οφείλεται στην αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (ΓΣΔΕ). Η ΟΚΕ εκφράζει την ελπίδα ότι οι επενδύσεις θα μπορέσουν να διαδραματίσουν πιο δυναμικό και αποτελεσματικό ρόλο στο μέλλον.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 1994.

Η Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Susanne TIEMANN

Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις οδικές μεταφορές επικινδύνων εμπορευμάτων⁽¹⁾

(94/C 195/07)

Στις 20 Δεκεμβρίου 1993, το Συμβούλιο αποφάσισε, βάσει του άρθρου 75 της Συνθήκης ΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Απριλίου 1994. Εισηγητής ήταν ο κ. Giesecke.

Κατά την 315η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 1994), η ΟΚΕ υιοθέτησε ομόφωνα εκτός μιας αποχής την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η από κοινού ανάπτυξη των αγορών σε διεθνές και, ιδίως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο εντείνει τον ανταγωνισμό. Με την επιστήμη και την έρευνα αυξάνεται με ταχύ ρυθμό η ποσότητα και διευρύνεται το φάσμα των εμπορευμάτων που ταξινομούνται ως επικίνδυνα. Αναλόγως, αυξάνεται και η ποσότητα και το μερίδιο των μεταφερόμενων οδικώς επικινδύνων εμπορευμάτων.

1.2. Ύστερα από μια σειρά πολύ σοβαρών ατυχημάτων, η κοινή γνώμη απέκτησε πολύ μεγαλύτερη επίγνωση του κινδύνου που απειλεί τόσο τους ανθρώπους όσο και το περιβάλλον. Τούτο, εν τω μεταξύ, υποχρέωσε τις κυβερνήσεις να λάβουν αυστηρά μέτρα προκειμένου να περιορισθεί ο κίνδυνος.

1.3. Συχνά, τα μέτρα αυτά βασίζονται στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τις διεθνείς οδικές μεταφορές επικινδύνων εμπορευμάτων (ADR), η οποία ρυθμίζει καταρχήν, μόνο τις διασυνοριακές μεταφορές επικινδύνων εμπορευμάτων.

1.4. Οι διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ των κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν στα κράτη μέλη είναι μάλλον

σημαντικές και θέτουν φραγμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία επικινδύνων εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

1.5. Συνεπώς, ενδείκνυται μια εναρμόνιση σε όσο το δυνατόν υψηλότερο βαθμό ασφαλείας.

1.6. Οι νέες εναρμονισμένες κανονιστικές διατάξεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ταχέως αυξανόμενες οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επικινδύνων εμπορευμάτων από και προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

2. Η πρόταση της Επιτροπής

2.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση από κοινού με τα κράτη μέλη (σύμφωνα με το άρθρο 75, παράγραφος 1, εδάφιο γ) θα επιτύχει, μέσω της παρούσας οδηγίας, την απαραίτητη εναρμόνιση.

2.2. Ως βάση της οδηγίας, η Επιτροπή επέλεξε τις διεθνείς κανονιστικές διατάξεις της ADR και των Ηνωμένων Εθνών δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη, με μόνη εξαίρεση την Ιρλανδία, έχουν κυρώσει τη Συμφωνία ADR.

2.3. Όμως, η εναρμόνιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο που προτείνεται από την οδηγία, δεν πρέπει να υποβαθμίσει τα πρότυπα ασφαλείας που καθορίζονται από τις υφιστάμενες νομο-

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 17 της 20. 1. 1994, σ. 6.